

Aan de Regering van Curaçao
d.t.v. de Minister van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn
Pietermaai z/n
Willemstad, Curaçao

Datum: Curaçao, 29 juli 2013

Ref.nr.: 114/2013-SER

Betreft: ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen

Naar aanleiding van het Besluit van de Raad van Ministers gedateerd 10 april 2013 met betrekking tot zaaknr. 2012/064387 is de Sociaal Economische Raad, hierna "de SER", verzocht om advies uit te brengen betreffende het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 8, derde en negende lid, van de Landsverordening Ongevallenverzekering (P.B. 1966, no. 14), artikel 8, derde en tiende lid, van de Landsverordening Ziekteverzekering (P.B. 1966, no. 15), artikelen 23 en 25 van de Landsverordening Algemene Ouderdomsverzekering (P.B. 1960, no. 83), artikel 26, eerste lid, en 28 van de Landsverordening Algemene Weduwen- en wezenverzekering (P.B. 1965, no. 194), artikel 18, tweede en vijfde lid, van de Landsverordening algemene verzekering bijzondere ziektekosten (P.B. 1996, no. 211) en artikel 6.1, derde lid, van de Landsverordening basisverzekering ziektekosten (P.B. 2013, no.3) (Landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen). De Sociaal Economische Raad brengt hierbij advies uit.

Het ontwerp is in behandeling genomen in de voorbereidende vergaderingen van de SER op 31 mei, 3 juni, 12 en 25 juli 2013.

Bijgaand advies is in de plenaire vergadering van 25 juli 2013 vastgesteld.

Voor een inhoudelijke uiteenzetting wordt verwezen naar bijgevoegd advies.

Namens de Sociaal Economische Raad,

De fungerend Voorzitter,

Mr. J.H. Jacobs

De Secretaris,

Mw. drs. J.J. Provence

- c.c.: - Minister van Algemene Zaken
- Minister van Financiën
- Wetgeving en Juridische Zaken

Advies van de Sociaal Economische Raad zoals vastgesteld in de plenaire vergadering van 25 juli 2013 betreffende het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 8, derde en negende lid, van de Landsverordening Ongevallenverzekering (P.B. 1966, no. 14), artikel 8, derde en tiende lid, van de Landsverordening Ziekteverzekering (P.B. 1966, no. 15), artikelen 23 en 25 van de Landsverordening Algemene Ouderdomsverzekering (P.B. 1960, no. 83), artikel 26, eerste lid, en 28 van de Landsverordening Algemene Weduwen- en wezenverzekering (P.B. 1965, no. 194), artikel 18, tweede en vijfde lid, van de Landsverordening algemene verzekering bijzondere ziektekosten (P.B. 1996, no. 211) en artikel 6.1, derde lid, van de Landsverordening basisverzekering ziektekosten (P.B. 2013, no.3) (Landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen).

1. Inleiding

Naar aanleiding van het Besluit van de Raad van Ministers gedateerd 10 april 2013 met betrekking tot zaak nr. 2012/064387 is de Sociaal Economische Raad, hierna "de SER", verzocht om advies uit te brengen betreffende het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 8, derde en negende lid, van de Landsverordening Ongevallenverzekering (P.B. 1966, no. 14), artikel 8, derde en tiende lid, van de Landsverordening Ziekteverzekering (P.B. 1966, no. 15), artikelen 23 en 25 van de Landsverordening Algemene Ouderdomsverzekering (P.B. 1960, no. 83), artikel 26, eerste lid, en 28 van de Landsverordening Algemene Weduwen- en wezenverzekering (P.B. 1965, no. 194), artikel 18, tweede en vijfde lid, van de Landsverordening algemene verzekering bijzondere ziektekosten (P.B. 1996, no. 211) en artikel 6.1, derde lid, van de Landsverordening basisverzekering ziektekosten (P.B. 2013, no.3) (Landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen).

De bovengenoemde artikelen van de verschillende Landsverordeningen inzake sociale verzekeringen bevatten vrijwel identieke bepalingen betreffende het vormen en in stand houden van een bij landsbesluit te bepalen reserve. Tevens bevatten de bovengenoemde artikelen van de verschillende Landsverordeningen inzake sociale verzekeringen delegatiebepalingen betreffende voorschriften met betrekking tot de belegging van de reserves.

De landsbesluiten houdende algemene maatregelen ter uitvoering van de artikelen met betrekking tot het vormen van reserves en het beleggen van de gelden, zoals opgenomen in de respectievelijke Landsverordeningen, zijn in werking getreden voor de Ziekteverzekering en de Ongevallenverzekering.¹ Voor de Algemene Ouderdomsverzekering, de Algemene Weduwen- en wezenverzekering en de algemene verzekering bijzondere ziektekosten is nimmer een landsbesluit betreffende het vormen en in stand houden van een bij dat landsbesluit bepaalde wettelijke reserve gepubliceerd.

¹ Landsbesluit h.a.m. van de 21ste april 1966 ter uitvoering van artikel 8 leden 2 en 5 van de Landsverordening Ziekteverzekering (P.B. 1966, no. 15) en landsbesluit h.a.m. van de 23ste december 1966 ter uitvoering van artikel 8 leden 2 en 6 van de Landsverordening Ongevallenverzekering (P.B. 1966, no. 14).

De Landsverordening basisverzekering ziektekosten is per 1 februari 2013 in werking getreden en een landsbesluit met betrekking tot het vormen van reserves is vooralsnog niet gepubliceerd.

2. Inhoud en strekking van het ontwerp

Uit de overwegingen van het ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen blijkt dat het ontwerp-landsbesluit strekt tot:

- Het aanpassen van de norm voor het vormen van de wettelijke reserves zoals die door de Sociale Verzekeringsbank gehanteerd wordt voor het Ongevallen- en Ziektefonds omdat naar aanleiding van verricht onderzoek (herijking) is gebleken dat deze norm naar hedendaagse maatstaven te hoog is;
- Het vaststellen van de norm inzake het vormen van de wettelijke reserves door de Sociale Verzekeringsbank voor het Ouderdomsfonds en het Weduwen- en wezenfonds; en
- Het vaststellen van voorschriften met betrekking tot de belegging van gelden van het Ongevallenfonds, Ziektefonds, Ouderdomsfonds en het Weduwen- en wezenfonds.

Het ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen beoogt om ter harmonisering van beleid en beheer van de fondsen van de sociale verzekeringen in één keer invulling te geven aan de regels omtrent de wettelijke reserve voor deze fondsen.

Het ontwerp-landsbesluit bevat zeven artikelen, waarin de volgende zaken worden geregeld:

- Artikel 1 bevat een bepaling over de hoogte van het percentage van de reserves van de sociale verzekeringen, namelijk minstens 18% van de gemiddelde kosten per jaar, verbonden aan de uitvoering van de betreffende landsverordening, over een periode van de daaraan voorafgaande vijf jaren;
- In artikel 2 wordt voorgeschreven dat bij tekorten in de individuele fondsen in een jaar, in dat jaar, volgens een verdeelsleutel, wordt gedoteerd aan de wettelijke reserve;
- In artikel 3 is bepaald dat de SVB bij tekorten in de individuele fondsen jaarlijks maximaal NAF. 1 miljoen kan doteren in de gezamenlijke fondsen;
- Artikel 4 bevat de voorschriften met betrekking tot de belegging van de gelden van de voornoemde fondsen;
- Artikel 5 betreft de intrekking van de eerdere landsbesluiten ter uitvoering van de artikelen met betrekking tot de bepaling van de hoogte van de reserve en de wijze van beleggen van de gelden van de Landsverordening Ziekteverzekering en de Landsverordening Ongevallenverzekering;
- De datum van inwerkingtreding van het landsbesluit is geregeld in artikel 6;
- De citeertitel van het landsbesluit is opgenomen in artikel 7.

Volgens de nota van toelichting ontstaat er door het terugbrengen van de reserves van 50% naar 18% van de gemiddelde kosten per jaar, verbonden aan de uitvoering van de landsverordeningen, en door de maximering van de dotatie in geval van tekorten bij één of meer van de fondsen, een vrijval van middelen die elders aangewend kan worden.

3. Standpunt van de SER

3.1 Algemeen

Volgens de nota van toelichting zal door het verlagen van de wettelijke reserves een vrijval ontstaan die voor andere doeleinden kan worden gebruikt.

De SER is van mening dat de wettelijke reserves bedoeld zijn om een plotseling optredende kostenstijging en/of het plotseling wegvallen van premie-inkomsten als gevolg van een calamiteit, zoals een ramp of een epidemie, op te vangen, en niet om in normale omstandigheden tekorten op te vangen.

Het is voor de SER imperatief dat wettelijk wordt vastgelegd wanneer sprake is van een calamiteit en op welke momenten de wettelijke reserves mogen worden onttrokken uit de fondsen.

De SER constateert dat enkel voor de Ziekteverzekering en de Ongevallenverzekering een landsbesluit, houdende algemene maatregelen is afgekondigd met betrekking tot de omvang van de aan te houden reserve en de wijze van beleggen van de gelden.² Voor de Algemene Ouderdomsverzekering en de Algemene Weduwen- en wezenverzekering zijn nimmer vergelijkbare landsbesluiten in werking getreden, terwijl dit ingevolge de Landsverordeningen van beide verzekeringen wel had moeten gebeuren.

Desondanks heeft bij de SVB voor deze twee fondsen reservevorming plaatsgevonden. Deze reservevorming geschiedde analoog aan hetgeen voor de Ziekteverzekering was vastgelegd in het landsbesluit, houdende algemene maatregelen waarbij het minimum van 50 procent is toegepast.

De SER is van oordeel dat bij het ontbreken van de landsbesluiten betreffende de omvang van de aan te houden reserve en het beleggen van de gelden met betrekking tot de Algemene Ouderdomsverzekering en de Algemene Weduwen- en wezenverzekering, er geen wettelijke basis bestond voor de vorming van een reserve bij deze fondsen.

3.2 Hoogte van de wettelijke reserve

Doel en hoogte van de huidige wettelijke reserves

In de Memorie van toelichting bij de Landsverordening regelende het recht van de arbeider op tegemoetkoming bij ziekte (zittingsjaar 1965-1966) en in de Memorie van toelichting bij de Landsverordening regelende het recht van de arbeider en diens nagelaten betrekkingen op tegemoetkoming terzake van een ongeval, de arbeider in zijn dienstbetrekking overkomen (zittingsjaar 1965-1966), is opgenomen dat de wettelijk verplichte reserve als voornaamste doel heeft om een plotseling optredende kostenstijging, bijvoorbeeld als gevolg van een epidemie of ramp, op te vangen.

De omvang van de te vormen reserve zou volgens de Memorie van Toelichting ongeveer 50% van de gemiddelde kosten over de laatste vijf jaren moeten zijn, te bereiken in ongeveer vijf jaar.

² Landsbesluit h.a.m. van de 21ste april 1966 ter uitvoering van artikel 8 leden 2 en 5 van de Landsverordening Ziekteverzekering (P.B. 1966, no. 15) en landsbesluit h.a.m. van de 23ste december 1966 t.u.v. artikel 8 leden 2 en 6 van de Landsverordening Ongevallenverzekering (P.B. 1966, no. 14).

In de landbesluiten voor de Ziekteverzekering en de Ongevallenverzekering met betrekking tot het vormen en in stand houden van een reserve is momenteel een norm vastgelegd van minimaal 50 en maximaal 70 procent.

De SER heeft geen nota van toelichting bij de betreffende landsbesluiten kunnen vinden. In de periode dat de betreffende landsbesluiten, houdende algemene maatregelen zijn opgesteld, was het niet gebruikelijk dat landsbesluiten vergezeld gingen van een nota van toelichting. Hierdoor valt de motivatie van de regering voor de in de landsbesluiten genoemde percentages ook niet te achterhalen.

In het ontwerp-landsbesluit voorgestelde hoogte van de wettelijke reserves

In de nota van toelichting (p. 5) van het onderhavige ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen wordt gesteld dat uit onderzoek is gebleken dat het percentage dat gehanteerd wordt voor het vormen van reserve ingevolge de onderhavige landsverordeningen te hoog is in vergelijking met de percentages die wereldwijd worden gehanteerd. Naar aanleiding van dit onderzoek stelt de regering dat het wenselijk is de wettelijke reserve aan te passen.

Voor de berekening van de nieuwe hoogte van de wettelijke reserve heeft de SVB een actuaaris geraadpleegd.

De actuaaris heeft zich gericht op het berekenen van een betekenisvolle hoogte van de wettelijke reserve. Hierbij heeft de actuaaris de Solvency II-richtlijn van de Europese Commissie voor het aanhouden van kapitaal door verzekeraars toegepast.³

EU-richtlijn 2009/138/EC, Solvency II

EU-richtlijn 2009/138/EC, tevens bekend onder de naam Solvency II-richtlijn geeft per type verzekering en per type risico aan hoeveel een verzekeraar opzij moet zetten om te waarborgen dat de continuïteit van de verzekeraar gewaarborgd is in geval het risico zich voordoet. De basisgedachte achter het aan te houden kapitaal is dat een verzekeringsinstelling met 99,5% zekerheid in één jaar niet failliet mag gaan. Dat betekent dat er eens in de 200 jaar een dusdanig extreme gebeurtenis mag plaatsvinden waardoor de verzekeraar al haar verplicht aan te houden kapitaal moet inzetten om de schade voortvloeiend uit de extreme gebeurtenis te kunnen betalen.

Binnen Solvency II biedt het zogenaamde Standaard Model een set aan rekenregels om voor alle soorten verzekeringen en alle typen risico's het aan te houden kapitaal te berekenen.

Voor het medische ziektekostenrisico worden binnen het Standaard Model twee verzekeringstechnische risico's onderscheiden:

1. Het risico op extra schade of onvoldoende premie
2. Het catastrofische risico

De actuaaris heeft bij de berekening daarnaast onder meer de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De wettelijke reserve is ter dekking van korte termijn financiële risico's;

³ Solvency II Directive 2009/138/EC.

- De wettelijke reserve heeft voornamelijk ten doel om plotseling optredende kostenstijgingen, bijvoorbeeld als gevolg van een epidemie, op te vangen;
- De wettelijke reserve heeft ten doel om een voorziening achter de hand te hebben in geval van calamiteiten;
- De voorgeschreven hoogte van de wettelijke reserve kan bij landsbesluit houdende algemene maatregelen op een lager niveau gesteld worden, mits de voorgeschreven hoogte betekenisvol is en blijft.

Uit de actuariële berekeningen, die zijn uitgevoerd op basis van door SVB aangeleverde gegevens met betrekking tot de hoogte van de uitkeringen en het aantal verzekerden voor de Ziekteverzekering en de Ongevallenverzekering, is gebleken dat er een reserve van NAf. 32 miljoen benodigd is voor het premie-schade risico en een reserve van NAf. 6 miljoen voor catastrofale gebeurtenissen. Het gecombineerde bedrag aan benodigde reserves is bepaald op NAf. 34 miljoen. Dit gecombineerde bedrag is lager omdat de kans dat beide risico's zich tegelijkertijd openbaren klein is.

Gerelateerd aan de totale omvang van de uitkeringen van de SVB voor de Ziektekostenverzekering en de Ongevallenverzekering is er een wettelijke reserve van 18% van de gemiddelde kosten per jaar benodigd.

Op de uitkomsten van de actuariële berekeningen is vervolgens een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd, waarbij het effect op de benodigde wettelijke reserve bij verandering van een aantal aannames, zoals een hogere mate van zekerheid en een verdubbeling van de kosten, is onderzocht. Uit de gevoeligheidsanalyse bleek dat meer zekerheid slechts een geringe verhoging van het percentage dat als wettelijk reserve aangehouden moet worden tot gevolg had.

Daarnaast zijn de uitkomsten van de actuariële berekeningen door de actuaris getoetst aan en gevalideerd met de reserves die enkele andere grote Nederlandse ziektekostenverzekeraars aanhouden ter dekking van het calamiteitenrisico.

De actuaris adviseert daarom om een geringe marge in te bouwen en een wettelijke reserve te hanteren dat qua omvang ligt tussen de 18% en 20% van de kosten, verbonden aan de uitvoering van de verzekeringen. Gezien de verwachte stijgingen in kosten adviseert de actuaris het nieuwe percentage te heffen over de kosten van het jaar zelf of eventueel van het voorgaande jaar.

De regering kiest in onderhavig ontwerp-landsbesluit voor een hoogte van minstens 18% voor het aanhouden van wettelijke reserves bij de sociale fondsen.

De SER heeft geconstateerd dat er geen maximum aan het vast te stellen percentage van de aan te houden wettelijke reserve wordt gesteld. Om ongebreidelde toename van de reserves te voorkomen, adviseert de SER om een vast percentage aan te houden en niet een minimum percentage. De SER is van oordeel dat indien het fonds van een sociale verzekering twee achtereenvolgende jaren een overschot kent, dit overeenkomstig de bepalingen van artikel 3, tweede lid, van het landsbesluit vaststelling premie, premie inkomensgrenzen, eigen bijdrage en toeslag basisverzekering ziektekosten en premie ziekteverzekering (P.B. 2013, no.4) dient te leiden tot een verlaging van het premiepercentage en niet tot het vergroten van de reserves.

Toepasbaarheid Europese richtlijnen op Curaçaose sociale verzekeringen

De SER heeft geconstateerd dat de Solvency II-richtlijn niet zondermeer wordt toegepast op alle type verzekeringen. In Nederland moeten de verzekeringsmaatschappijen die een zorgverzekering aanbieden voldoen aan de richtlijnen van Solvency II. Voor verzekeringsmaatschappijen die naast een zorgverzekering tevens de algemene verzekering bijzondere ziektekosten aanbieden gelden dezelfde richtlijnen.⁴ Echter, de pensioenfondsen zijn vooralsnog buiten deze verplichting gehouden en volksverzekeringen, zoals de Algemene Ouderdomswet (AOW) en de Algemene nabestaandenwet (Anw) vallen tevens niet onder de Solvency II-richtlijn.

De SER heeft vastgesteld dat de Solvency II richtlijnen zoals toegepast bij de bepaling van de hoogte van de wettelijke reserves op zijn vroegst per 1 januari 2014 in werking zullen treden. De SER onderschrijft de opvatting van de Sector-Directeur van het Ministerie van Algemene Zaken in zijn brief van 24 oktober 2012 aan de Minister van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn dat de werking, effectiviteit en het resultaat van deze richtlijn nog niet in de praktijk zijn getoetst.

De SER heeft daarentegen ook geconstateerd dat het in de Verenigde Staten voor verzekeringsbedrijven geldende Risk Based Capital (RBC) regime, dat wordt voorgeschreven door de National Association of Insurance Commissioners (NAIC), momenteel wordt aangepast naar voorbeeld van de Solvency II-richtlijn.⁵

Met name de samenhang tussen de drie hoofdpijlers van Solvency II, te weten het aanhouden van voldoende reserve-kapitaal op basis van risico-analyses, beter risicomanagement en beheer door het verzekeringsbedrijf zelf, en een grotere mate van transparantie voor de toezichthouder en het publiek, blijkt ook voor de landen buiten de Europese Unie aantrekkelijk te zijn om meer bescherming te bieden aan verzekerden.⁶

De SER is van oordeel dat de rekenmodellen die in Europa worden voorgeschreven of die voor grote Europese c.q. Nederlandse zorgverzekeraars worden gebruikt, niet zonder meer van toepassing zijn op Curaçao. De norm van een fonds in één van de Europese lidstaten vertegenwoordigt immers een kapitaal dat vele malen groter is dan het nominaal bedrag dat diezelfde norm van een lokaal fonds vertegenwoordigt. Daarbij kan door de economische kleinschaligheid van Curaçao een ramp of epidemie een relatief groot effect hebben.

Het toezicht door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten op het uitvoeringsorgaan, in casu de SVB, is geregeld in artikel 17 van de Landsverordening algemene verzekering bijzondere ziektekosten (P.B. 1996, no. 211) en artikel 6.4 van de Landsverordening basisverzekering ziektekosten (P.B. 2012, no. 3).

De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten hanteert bij het toezicht op verzekeringsbedrijven in eerste instantie de richtlijnen zoals opgenomen in de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf.⁷ In situaties waar de Landsverordening

⁴ Mr. G.R.J. de Groot: Toetreding tot de zorgverzekeringsmarkt in juridisch perspectief. Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. 16 maart 2012.

⁵ De aanpassing vindt plaats binnen de National Association of Insurance Companies (NAIC) middels het Solvency Modernization Initiative (SMI).

⁶ KPMG, Solvency II, a closer look.

⁷ Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf (P.B. 1990, no. 77).

Toezicht Verzekeringsbedrijf niet voorziet houdt de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten de richtlijnen van de International Association of Insurance Supervisors (IAIS) aan.⁸

Uit door de SER van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten ontvangen informatie⁹ blijkt hoe de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten invulling geeft aan deze toezichthoudende taak.

De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten stelt dat in verband met de toezichthoudende taak opgenomen in artikel 17 van de Landsverordening algemene verzekering bijzondere ziektekosten de Centrale Bank, op verzoek of uit eigen beweging, de Minister van Gezondheid, Milieu en Natuur, de Minister van Financiën en het Uitvoeringsorgaan adviseert met betrekking tot aangelegenheden het uitvoeringsorgaan betreffende, overeenkomstig de regels van de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf. De Centrale Bank stelt vervolgens dat in de praktijk de Centrale Bank bij de uitvoering van haar toezicht op het Algemeen fonds bijzondere ziektekosten, slechts waar mogelijk de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf heeft toegepast. Volgens de Centrale Bank bleek integrale toepassing van de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf op het Algemeen fonds bijzondere ziektekosten niet mogelijk, gezien de opzet en structuur van het Algemeen fonds bijzondere ziektekosten.

Voor wat betreft het toezicht op het beheer van het Fonds basisverzekering ziektekosten meldt de Centrale Bank dat aangezien de SVB sinds de inwerkingtreding van de Landsverordening basisverzekering ziektekosten aangewezen is als uitvoeringsorgaan, de Centrale Bank in april 2013 met de SVB in overleg is getreden over de wijze waarop de SVB uitvoering geeft aan de Landsverordening algemene verzekering bijzondere ziektekosten en de Landsverordening basisverzekering ziektekosten alsmede om te bespreken hoe de Centrale Bank invulling denkt te geven aan haar toezichthoudende taak.

De Centrale Bank stelt dat zowel het Algemeen fonds bijzondere ziektekosten als het Fonds basisverzekering ziektekosten voldoen aan de definitie van schadeverzekering zoals opgenomen in de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf. De SER is daarom van oordeel dat de Centrale Bank bij de invulling van toezichthoudende taak zoveel mogelijk dient uit te gaan van de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf.

De SER adviseert de berekeningen voor het vaststellen van de norm voor het aanhouden van een wettelijk reserve te voorzien van een second opinion uitgevoerd door één of meer onafhankelijke actuarissen, waarbij de richtlijnen van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten en/of de IAIS worden gevolgd.

De SER dringt er bij de regering op aan om in de nota van toelichting nader in te gaan op de reden waarom de richtlijnen opgenomen in de Solvency II richtlijn van de Europese Commissie relevant en toepasbaar zijn in de Curaçaose situatie.

⁸ De IAIS is opgericht in 1994 en vertegenwoordigt toezichthouders op het verzekeringswezen van ruim 200 jurisdicties. De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten is lid van de IAIS. De IAIS heeft als doel om wereldwijd een efficiënt en consistent toezicht op het verzekeringswezen te promoten zodat er een eerlijke en stabiele verzekeringsmarkt is, ten gunste van de consument. De IAIS heeft de zogenaamde Insurance Core Principles (ICP) als leidraad voor het beheer van verzekeringsfondsen. De IAIS heeft de ICP in 2011 bijgesteld en vertoont veel overeenkomsten met Solvency II. Een groot verschil is dat het bij Solvency II voorgeschreven betrouwbaarheidsniveau van 99.5% niet is vastgesteld, maar dat de toezichthouder dit betrouwbaarheidsniveau zelf bepaalt, op basis van de risico's met betrekking tot een bepaalde kredietwaardigheid.

⁹ Brief van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten aan de Sociaal Economische Raad, inzake wettelijke reserves sociale verzekeringen (kenmerk: RM/rcr/2013-007850) d.d. 22 juli 2013.

Uniformering van de hoogte van de wettelijke reserve

De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten schrijft voor verschillende soorten verzekeringen verschillende niveaus van reservevorming voor.

Ook in het Standaard (reken)Model van Solvency II wordt het aan te houden kapitaal berekend op basis van de types risico's die samenhangen met de aard van de verzekering, Hierdoor kan het aan te houden kapitaal per type verzekering verschillen.

De SER constateert dat het ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen eenzelfde percentage voor het vaststellen van de wettelijke reserve voor alle zes sociale verzekeringen hanteert. Echter, de berekeningen ter bepaling van de hoogte van de minimaal aan te houden wettelijke reserve zijn uitsluitend uitgevoerd voor het Ziektefonds en het Ongevallenfonds, waarbij uitsluitend de in de Solvency II-richtlijn onderscheiden risico's voor medische ziektekosten zijn toegepast. De actuaris stelt in zijn rapportage aan de regering dat, gegeven het feit dat het Ziektefonds en het Ongevallenfonds het meest gevoelig zijn voor risico's en deze fondsen een groot deel van de premies en de totale kosten van de SVB beslaan, de berekeningen ook representatief zijn voor het totaal van de fondsen, dat wil zeggen de Algemene Ouderdomsverzekering en de Algemene Weduwen- en wezenverzekering inclusief.

In onderstaand overzicht zijn ter illustratie de eisen omtrent de solvabiliteit van verzekeraars met een zetel in Curaçao en Sint Maarten, zoals vastgelegd in de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf, opgenomen.¹⁰

Type verzekering	Levensverzekeringsbedrijf	Schadeverzekeringsbedrijf
Solvabiliteitsmarge	4%	15%
Grondslag solvabiliteitsmarge	de voorziening voor verzekeringsverplichtingen aan het einde van het boekjaar	de in het voorgaande boekjaar geboekte bruto premie

Voor de SER is het imperatief dat er voldoende reserves bij de verschillende fondsen aanwezig zijn om de financiële gevolgen van een calamiteit op te vangen, maar tegelijkertijd is de SER van mening dat er geen onnodig grote reserves gevormd moeten worden.

De SER acht het daarom van belang dat de berekeningen voor het vaststellen van de hoogte van de wettelijk aan te houden reserve voor elk type verzekering c.q. fonds apart worden uitgevoerd. Naar de opvatting van de SER heeft elk type verzekering een specifieke minimale omvang van de wettelijke reserve, gerelateerd aan de demografische situatie op Curaçao, het type risico dat wordt gedekt door die verzekering en de voorspelbaarheid van dat risico.

De SER adviseert om voor elke type verzekering afzonderlijk de optimale hoogte van de wettelijke reserve te bepalen zodat wordt voorkomen dat de wettelijke reserve voor de afzonderlijke sociale verzekeringen te hoog of te laag wordt vastgesteld waardoor er óf onnodige grote reserves worden aangehouden, óf juist een tekort optreedt wanneer zich een calamiteit voordoet.

Actuele omvang van de wettelijke reserve en uitvoeringskosten van de verzekeringen

¹⁰ Artikel 36, lid 1 en 2 van de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf (P.B. 1990, no. 77).

Op het moment van advisering beschikte de nog niet over de goedgekeurde jaarrekening 2012 van de SVB. De SER is daarom uitgegaan van de cijfers van het jaarverslag van het verlengde boekjaar van 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2011.

Uit de goedgekeurde jaarrekening van 2011 van de SVB blijkt dat de respectievelijke fondsen per 31 december 2011 beschikken over wettelijke reserves zoals in onderstaande tabel opgenomen. In de gepresenteerde tabellen worden aantallen en bedragen afgerond. Door deze afronding kunnen de totalen licht afwijken van de som van de afzonderlijke aantallen of bedragen.

Tabel 1. Opgebouwde wettelijke reserves bij de fondsen beheerd door de SVB (in miljoen NAf.)¹¹

	ZV	OV	AOV	AWW	totaal
per 10/10/10	63.7	1.8	105.4	6.1	177.0
dotatie 2011	13.7	0.3	32.9	1.3	48.2
per 31/12/11	77.4	2.1	138.3	7.4	225.3

ZV = Ziektekostenverzekering

OV = Ongevallenverzekering

AOV = Algemene Ouderdomsverzekering

AWW = Algemene Weduwen- en wezenverzekering

Een overzicht van de inkomsten, uitgaven, tegoeden en tekorten bij de fondsen in beheer van de SVB, is opgenomen in onderstaande tabel 2.

Tabel 2. Overzicht inkomsten, uitgaven, tegoeden en tekorten bij de fondsen beheerd door de SVB, periode 10 oktober 2010 tot 31 december 2011 (in miljoen NAf.)

	ZV	OV	AOV	AWW	totaal
Baten	184.2	25.7	349.7	28.7	588.4
Financieringsbaten	2.6	0.3	5.4	6.2	14.6
Lasten	258.2	12.5	459.4	22.6	752.7
Saldo baten en lasten vóór dotatie	(71.4)	13.5	(104.3)	12.3	(149.7)
Dotatie wettelijk reserve	13.7	0.3	32.9	1.3	48.2
Overschot/(Tekort)	(85.1)	13.1	(137.0)	11.0	(197.9)

Gezien de recente veranderingen bij de verschillende fondsen, de invoering van de basisverzekering ziektekosten en het gewijzigde beheer bij de verschillende fondsen acht de SER het van belang dat er voldoende inzicht is in de huidige kosten en omvang van de verschillende verzekeringen c.q. fondsen, voordat tot een wijziging van de hoogte van de wettelijke reserves wordt besloten.

¹¹ Sociale Verzekeringsbank, Jaarverslag 2011.

3.3 In stand houden van de wettelijke reserve

De artikelen van de Landsverordeningen van de verschillende sociale verzekeringen waaraan het onderhavige ontwerp-landsbesluit uitvoering tracht te geven bevatten naast een bepaling betreffende het vormen van een reserve tevens de instructie nadere regels te stellen met betrekking tot de instandhouding van die reserve. Tevens bevatten de artikelen van de respectievelijke landsverordeningen delegatiebepalingen betreffende voorschriften met betrekking tot de belegging van de reserves.

Maximale dotatie bij tekorten bij de fondsen

In het onderhavig ontwerp-landsbesluit wordt bepaald dat, bij een tekort in een of meer van de fondsen die door de SVB beheerd worden, de dotatie in de reserves van het fonds of de fondsen die een tekort vertonen in totaal maximaal NAF. 1 miljoen zal bedragen.

In de huidige situatie wordt ook in geval van tekorten in één of meer fondsen door de SVB het bedrag gedoteerd dat noodzakelijk is om de wettelijke reserve te handhaven op tenminste 50% van de gemiddelde uitvoeringskosten. Hetgeen leidt tot grotere tekorten bij de SVB.

Het maximeren van de dotatie in geval van tekorten betekent voor de overheid, die op basis van artikel 21 van de Landsverordening op de Sociale Verzekeringsbank (P.B. 1960, no. 154) de verplichtingen van de SVB uit hoofde van de beheerde verzekeringen zonder enig voorbehoud garandeert, een beperking van de verliesfinanciering. Immers, de tekorten bij de respectievelijke verzekeringen zullen door de maximering van de dotatie minder bedragen dan voorheen. De financieringsverplichting van de overheid wordt hierdoor boekhoudkundig verkleind.

Indien de bepaling met betrekking tot maximering van de dotatie bij tekorten wordt toegepast op de jaarcijfers over 2011 dan zou aan de wettelijke reserve van het Ziektefonds slechts ongeveer NAF. 400.000 worden gedoteerd in plaats van NAF. 13.7 miljoen die in datzelfde jaar moest worden gedoteerd om de wettelijke reserve op minimaal 50% te houden. Aan het Ouderdomsfonds zou in dezelfde situatie slechts ongeveer NAF. 600.000 worden gedoteerd in plaats van NAF. 32.9 miljoen.

Onderstaande tabel geeft de berekening weer van de dotatie bij tekorten in de fondsen.

Tabel 3. Dotatie aan de fondsen in geval van maximale dotatie van NAF. 1 miljoen aan de fondsen bij tekorten in 2011 (in NAF.)

	ZV	AOV	totaal
Saldo baten en lasten vóór dotatie	(71.4)	(104.3)	(175.7)
Ratio tekort	0.406	0.594	1.0
Dotatie per fonds naar rato van de tekorten	406.000	594.000	1.000.000
Werkelijke dotatie in 2011	13.700.000	32.900.000	46.600.000

In een situatie waarin sprake is van tekorten in één of meer fondsen en een stijging van de gemiddelde jaarlijkse uitvoeringskosten zullen de reserves door het maximeren van de dotatie op NAF. 1 miljoen afnemen tot onder het wettelijk vastgestelde minimumniveau van de gemiddelde uitvoeringskosten.

Het aanhouden van reserves met onvoldoende omvang druist in tegen hetgeen in artikel 1 van het ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen wordt bepaald, namelijk het in stand houden van een reserve met een wettelijk bepaald minimumniveau.

Indien de omvang van de wettelijke reserves onvoldoende is, dienen deze reserves niet meer het doel waarvoor zij zijn ingesteld. Het risico bestaat dat een plotselinge kostenstijging als gevolg van een ramp of een epidemie dan niet opgevangen kan worden waardoor de SVB niet meer aan zijn verplichtingen kan voldoen en de overheid wordt aangesproken op basis van artikel 21 van de Landsverordening op de Sociale Verzekeringsbank.

De SER betwijfelt of de overheid over voldoende middelen beschikt om in geval van plotselinge kostenstijgingen als gevolg van calamiteiten aan de garantstelling zoals opgenomen in de Landsverordening op de Sociale Verzekeringsbank te voldoen.

Afhankelijk van de aard van de calamiteit zal de gezondheidstoestand van de bevolking en/of het economisch herstel bij onvoldoende beschikbare middelen negatief beïnvloed worden.

De SER uit zijn zorgen over het gegeven dat in geval van regelmatig terugkerende tekorten en stijgende uitvoeringskosten bij de sociale verzekeringen de wettelijke reserves zullen afnemen tot onder het wettelijk vastgestelde niveau. De SER adviseert de regering nader uiteen te zetten welk beleid de regering voert met betrekking tot het betalen van de verplichtingen en het aanhouden van voldoende reserves indien de omvang van de wettelijke reserves daalt onder het wettelijk vastgestelde niveau.

Beleggen van de reserves

In artikel 4 van het ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot het beleggen van de gelden van de fondsen. De bepalingen strekken er onder meer toe dat de SVB de gelden niet in minder kredietwaardige of risicovolle fondsen kan beleggen.

In het kader van de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf heeft de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten regels opgesteld met betrekking tot het beleggen van gelden door verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen, de zogenaamde 'Investment Rule'.

De Investment Rule schrijft voor dat de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten per 1 januari 2009 aan lokale verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen een vergunning verleent om in het buitenland te beleggen, mits minimaal volgens de volgende formule lokaal wordt belegd¹²:

- 40% van de eerste NAf. 10 mln. aan voorzieningen en schulden;
- 50% van de tweede NAf. 10 mln. aan voorzieningen en schulden;
- 60% van de resterende voorzieningen en schulden.

De achterliggende redenen voor het opstellen van de Investment Rule door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten zijn de bescherming van de deviezenreserves, het bevorderen van het aanwenden van lokale besparingen voor de ontwikkeling van de lokale economie, en de ontwikkeling van de lokale kapitaalmarkt.

Hoewel van de zes sociale fondsen alleen de basisverzekering ziektekosten en de algemene verzekering bijzondere ziektekosten onder toezicht van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten staan¹³, vraagt de SER zich, onder andere met het oog op de ontwikkeling van de lokale economie en kapitaalmarkt, af of de beleggingsregel van de Centrale Bank van

¹² Bron: www.centralbank.an/FAQ.

¹³ Landsverordening basisverzekering ziektekosten, artikel 6.4, (P.B. 2013, no. 3) en Landsverordening algemene verzekering bijzondere ziektekosten, artikel 17 (P.B. 1996, no. 211).

Curaçao en Sint Maarten van toepassing is op alle zes sociale fondsen en welk beleid er wordt gehanteerd bij het beleggen van de gelden.

3.4 Opbouw van de wettelijke reserves basisverzekering ziektekosten en algemene verzekering bijzondere ziektekosten

De basisverzekering ziektekosten is per 1 februari 2013 in werking getreden. In de Memorie van Toelichting van de ontwerp-landsverordening basisverzekering ziektekosten zullen de uitvoeringskosten van de basisverzekering ziektekosten de komende jaren gemiddeld NAf. 550 miljoen bedragen, waarbij deze uitvoeringskosten een stijgende lijn vertonen in de jaren erna. Dit betekent dat het fonds basisverzekering ziektekosten op zeer korte termijn reeds over een wettelijke reserve van ongeveer NAf. 100 miljoen moet beschikken, een bedrag dat in de jaren erna zal toenemen.

In artikel 12.4 van de Landsverordening basisverzekering ziektekosten is bepaald dat 80% van de reserves van het Ziektefonds overgaan naar het fonds van de basisverzekering ziektekosten. Een definitieve verdeling van de reserves van het Ziektefonds, over het Ziektefonds enerzijds (ten behoeve van de loonderving) en het Fonds basisverzekering ziektekosten (ten behoeve van de ziektekosten) anderzijds, dient vervolgens binnen drie maanden na vaststelling van de jaarrekening 2012 van de Sociale Verzekeringsbank plaats te vinden.¹⁴

De SER juicht toe dat in de Landsverordening basisverzekering ziektekosten bepalingen zijn opgenomen met betrekking tot de overdracht van de middelen voortkomend uit de reserve van het ziektefonds ten behoeve van de reservevorming van het Fonds basisverzekering ziektekosten.

De SER constateert echter dat de wettelijke reserves van het Ziektefonds eind 2011 NAf. 77.4 miljoen bedroegen, hetgeen minder is dan de door de SVB gecalculerde benodigde NAf. 100 miljoen. De SER heeft uit een nadere toelichting van de SVB vernomen dat het tekort wordt aangevuld uit het overschot aan reserve van het Algemene Ouderdomsfonds.

De SER dringt er bij de regering op aan er op toe te zien dat de wettelijke reserve opgenomen in artikel 6.1, derde lid, van de Landsverordening basisverzekering ziektekosten van voldoende omvang is zonder dat dit leidt tot een verhoging van de premies.

Voor de algemene verzekering bijzondere ziektekosten is eerder geen uitvoering gegeven aan de verplichting tot het opstellen van een landsbesluit met betrekking tot het vormen en in stand houden van een reserve en het stellen van regels met betrekking tot belegging van de gelden, zoals opgenomen in artikel 18 van de landsverordening algemene verzekering bijzondere ziektekosten. Bij voornoemde verzekering zijn echter wel reserves gevormd.

Met de overgang van de algemene verzekering bijzondere ziektekosten naar de SVB per 1 februari 2013 zijn de reserves van de algemene verzekering bijzondere ziektekosten in een Schommelfonds Sociale verzekeringen ingebracht. De gelden in dit schommelfonds komen voort uit tijdelijke overschotten binnen de verschillende fondsen. De gelden van het schommelfonds worden gebruikt voor aanvulling van de afzonderlijke fondsen voor zover de

¹⁴ Lid 4 en 6 van artikel 12.4 van de Landsverordening basisverzekering ziektekosten (P.B. 2013, no. 3).

gelden van die fondsen niet toereikend blijken te zijn voor de dekking van de uitkeringen c.q. verstrekkingen, pensioenuitkeringen, kosten en reserves van de desbetreffende fondsen.¹⁵ Door deze kruisfinanciering hoeft de overheid de tekorten van de verliesdragende verzekeringen niet of in mindere mate aan te vullen.

De SER heeft in zijn advies van 10 december 2012 inzake de ontwerp-landsverordening tot wijziging van Landsverordening Algemene Ouderdomsverzekering en de Landsverordening Algemene Weduwen- en Wezenverzekering gesteld dat het voor de SER imperatief is dat de begroting van de sociale zekerheidsfondsen ieder afzonderlijk sluitend dienen te zijn. Voor de SER is het samenvoegen van de verschillende schommelfondsen geen optie, omdat hierdoor het zicht op de financiële gevolgen van de diverse sociale voorzieningen vertroebelt.

3.5 Financiële consequenties

Volgens de nota van toelichting zal door het verlagen van de wettelijke reserves een vrijval ontstaan van ongeveer NAf. 50 miljoen.

Daarnaast wordt in de nota van toelichting gesteld dat door maximering van de dotatie in geval van tekorten in de jaren 2012 en 2013 geen jaarlijks bedrag van NAf. 7,5 miljoen hoeft te worden gedoteerd aan de wettelijke reserves.

In totaal leidt het onderhavige ontwerp-landsbesluit er toe dat de overheid over de jaren 2012 en 2013 een bedrag van circa NAf. 65 miljoen minder zal moeten financieren zodat dit voor andere doeleinden kan worden gebruikt.

Volgens de toelichting van de SVB wordt de vrijval door de overheid gebruikt om het financieringstekort te verlagen.

De SER realiseert zich dat door de verlaging van de norm voor de aan te houden reserve een vrijval bij een aantal van de fondsen ontstaat.

De SER adviseert echter om deze vrijval anders te gebruiken dan voor het verlagen van het financieringstekort.

Gezien de voortdurende tekorten bij het Ziektefonds en het Algemeen Ouderdomsfonds, adviseert de SER geen volledige vrijval te laten ontstaan bij de fondsen die, na het inwerkingtreden van het ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen, over meer dan de vereiste wettelijke reserve beschikken. In plaats daarvan adviseert de SER om de komende jaren, indien er sprake is van tekorten bij de fondsen, niet aan de reserves te doteren, totdat deze het (nieuwe) wettelijk vastgestelde niveau bereikt hebben. Op deze wijze wordt voorkomen dat de reserves snel afnemen tot onder het wettelijk vastgestelde niveau.

De SER voorziet dat om de reserves vervolgens weer op het wettelijk vastgelegde niveau te krijgen een premieverhoging noodzakelijk is. De SER is van mening dat de bestaande reserves reeds door middel van de premie-afdracht zijn opgebouwd en daarmee zorgvuldig dient te worden omgegaan rekening houdend met de belangen van de premiebetalers. Aanpassing van de wettelijke bepalingen inzake de wettelijke reserves sociale verzekering met het onderhavige landsbesluit zou op termijn niet mogen leiden tot een verdere verhoging van de premies.

¹⁵ Landsverordening basisverzekering ziektekosten, artikel 11.3 artikel 14, derde lid (P.B. 2013, no. 3).

4. Redactioneel

De SER heeft de volgende redactionele opmerkingen op het ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen:

- In de nota van toelichting van het ontwerp-landsbesluit is op pagina 6, 4^e tekstvak, het cijfer 1 weggefallen bij het bedrag NAF. miljoen.
- De SER stelt voor om een paragraaf begripsbepaling toe te voegen aan het ontwerp-landsbesluit. De SER acht dit vooral van belang voor de begrippen 'De Bank' (genoemd in het eerste lid van artikel 3 en 'prima bank-accepten, prima aandelen' (genoemd in het eerste lid van artikel 4).
- In het ontwerp-landsbesluit worden in de overwegingen op pagina 1 de algemene verzekering bijzondere ziektekosten en de basisverzekering ziektekosten niet genoemd, terwijl deze verzekeringen wel worden genoemd in artikel 1 en 4. De SER stelt voor deze twee verzekeringen in de overwegingen te noemen.
- In het tweede lid van artikel 3 staat dat het bedrag wordt verdeeld naar ratio van de uitgaven van de fondsen die tekorten vertonen. De SER meent dat dit moet zijn 'naar rato van de tekorten van de fondsen die tekorten vertonen'.
- Aan artikel 1 dient na "bij Landsverordening Algemene Weduwen- en wezenverzekering, artikel 26, eerste lid" artikel 28, betreffende de belegging van de gelden, te worden toegevoegd.
- In artikel 3 eerste lid, dient "de Bank kan" gewijzigd te worden in "de Bank zal".
- Aan artikel 3, eerste lid dient de zinsnede "reserves van de" te worden toegevoegd, zodat het slot van deze bepaling komt te luiden: "doteren in de reserves van de gezamenlijke fondsen".

5. Conclusie

Het ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen beoogt om, ter harmonisering van beleid en beheer van de betreffende fondsen, in één keer invulling te geven aan de regels omtrent de wettelijke reserve voor de sociale verzekeringen, te weten de Ongevallenverzekering, de Ziekteverzekering, de Algemene Ouderdomsverzekering, de Algemene Weduwen- en wezenverzekering, de algemene verzekering bijzondere ziektekosten en de basisverzekering ziektekosten.

Daarnaast strekt het ontwerp-landsbesluit tot het vaststellen van een maximaal bedrag van NAf. 1 miljoen ter dotering in de gezamenlijke fondsen bij tekorten. Ook zijn in het ontwerp-landsbesluit bepalingen met betrekking tot de belegging van de gelden opgenomen.

In de nota van toelichting wordt gesteld dat uit onderzoek is gebleken dat het percentage dat gehanteerd wordt voor het vormen van reserve ingevolge de onderhavige landsverordeningen te hoog is in vergelijking met de percentages die wereldwijd worden gehanteerd.

Door het verlagen van de wettelijke reserves ontstaat een vrijval van middelen die voor andere doeleinden kan worden gebruikt. De vrijval wordt door de overheid gebruikt om het financieringstekort te verlagen.

De SER kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de verlaging van de norm voor het aanhouden van de wettelijke reserves bij de sociale verzekeringen niet zozeer is ingegeven door internationale benchmarking, maar door de noodzaak om het financieringstekort bij de overheid terug te brengen.

De SER is van oordeel dat de reserves zijn bedoeld ter opvang van een plotseling optredende kostenstijging of een plotselinge wegval van premie-inkomsten als gevolg van een calamiteit, zoals een ramp of een epidemie en niet zijn bedoeld om in normale omstandigheden tekorten op te vangen.

Het is voor de SER daarom imperatief dat wettelijk wordt vastgelegd wanneer sprake is van een calamiteit en op welke momenten de wettelijke reserves mogen worden onttrokken uit de fondsen.

Voor de berekening van de nieuwe hoogte van de wettelijke reserve is de Solvency II-richtlijn van de Europese Commissie voor het aanhouden van kapitaal door verzekeraars toegepast.

De SER is van oordeel dat, mede met het oog op de kleinschaligheid van Curaçao, waardoor een ramp of epidemie een relatief groot effect zal hebben, de rekenmodellen die in Europa worden voorgeschreven of die voor grote Europese c.q. Nederlandse zorgverzekeraars worden gebruikt, niet zonder meer van toepassing zijn op Curaçao.

De SER adviseert de regering de berekeningen voor het vaststellen van de norm voor het aanhouden van een wettelijke reserve te voorzien van een second opinion uitgevoerd door één of meer onafhankelijke actuarissen, waarbij de richtlijnen van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten en/of de IAIS worden gevolgd.

De Centrale Bank stelt dat zowel het Algemeen fonds bijzondere ziektekosten als het Fonds basisverzekering ziektekosten voldoen aan de definitie van schadeverzekering zoals opgenomen in de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf. De SER is daarom van

oordeel dat de Centrale Bank bij de invulling van toezichthoudende taak zoveel mogelijk dient uit te gaan van de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf.

Naar de opvatting van de SER heeft elk type verzekering een specifieke dekkinggraad, gerelateerd aan de demografische situatie op Curaçao en het type risico dat wordt gedekt door die verzekering en de voorspelbaarheid van dat risico.

De SER constateert dat het ontwerp-landsbesluit een identiek percentage voor het vaststellen van de wettelijke reserve voor alle zes sociale verzekeringen hanteert.

Bij de verschillende fondsen dienen volgens de SER voldoende reserves aanwezig te zijn om de financiële gevolgen van een calamiteit op te vangen, maar tegelijkertijd moet worden voorkomen dat er onnodig grote reserves gevormd worden.

De SER acht het daarom van belang dat de berekeningen voor het vaststellen van de hoogte van de wettelijk aan te houden reserve voor elk type verzekering c.q. fonds apart worden uitgevoerd.

De SER heeft geconstateerd dat er in het ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen geen maximum is gesteld aan het vast te stellen percentage van de aan te houden wettelijke reserve. Om ongebreidelde toename van de reserves te voorkomen, adviseert de SER om een vastgesteld percentage aan te houden en niet een minimaal percentage.

Door de maximering van de dotatie bij tekorten tot NAF. 1 miljoen kunnen de wettelijke reserves afnemen tot onder het wettelijk vastgestelde niveau.

De SER waarschuwt voor het gegeven dat in geval van regelmatig terugkerende tekorten en stijgende uitvoeringskosten bij de sociale verzekeringen de wettelijke reserves zullen afnemen tot onder het wettelijk vastgestelde niveau. De SER adviseert de regering nader uiteen te zetten welk beleid de regering voert met betrekking tot het betalen van de verplichtingen en het aanhouden van voldoende reserves indien de omvang van de wettelijke reserves daalt onder de 18%.

Door de verlaging van de norm voor de aan te houden reserve ontstaat een vrijval bij een aantal van de fondsen. De regering is voornemens deze vrijval aan te wenden ter verlaging van het financieringstekort. De SER adviseert om deze vrijval anders te gebruiken dan voor het verlagen van het financieringstekort.

Met het oog op de voortdurende tekorten bij het Ziektefonds en het Algemeen Ouderdomsfonds, adviseert de SER geen vrijval te laten ontstaan bij de fondsen die, na de eventuele inwerkingtreding van het ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen, over meer dan de vereiste wettelijke reserve beschikken. Op deze wijze wordt voorkomen dat de reserves reeds op korte termijn afnemen tot onder het wettelijk vastgestelde niveau. De SER voorziet namelijk dat om de reserves vervolgens weer op het wettelijk vastgelegde niveau te krijgen een premieverhoging noodzakelijk is. De SER is van mening dat de bestaande reserves reeds door middel van de premie-afdracht zijn opgebouwd en daarmee zorgvuldig dient te worden omgegaan rekening houdend met de belangen van de premiebetalers. Aanpassing van de wettelijke bepalingen inzake de wettelijke reserves sociale verzekering met het onderhavige landsbesluit zou op termijn niet mogen leiden tot een verdere verhoging van de premies.

De SER vraagt aandacht voor de in dit advies gegeven standpunten inzake het ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen en geeft de regering in overweging om het ontwerp-landsbesluit wettelijke reserves sociale verzekeringen nader te doen analyseren en motiveren alvorens deze te doen vaststellen.

Namens de Sociaal Economische Raad,

De fungerend Voorzitter,

mr. J.H. Jacobs

De Secretaris,

mw. drs. J.J. Provence